

Féach orm, a inghean Eoghain

[Tomás Ó Rathile: *Dánta Grádha*, no. 16]

Ó Géarán

1 Féach orm, a inghean Eóghain;
mé ón éag-sa aithbheódaigh,
cidh ní is doidhéanta dhíbh sin,
a roiréalta shídh shoilbhír.

2 Ná bí mar chách im choinne,
féach dár-íribh orainne,
[ní hé gurb infhéachta ar ndreach]
a bhé chinéalta chráibhtheach.

3 Is fada an tréimhse a-tú sonn,
gan aire ag aonmhnaoi oram;
a mhian slóigh bhastanta Bhreagh
fóir mh'easbadha is mh'éigean.

4 Muna bhfóirtheard led dhreich nduinn
gach anbhuain dá bhfuil orainn
dul fá chriaidh is críoch dom cheas;
ní frioth ó liaigh mo leigheas.

5 Córaide leigheas mo luit,
do thréigeas gach ógh ordhraic
ort, gér bh'fhoiréadmhar le cách,
a fholt foighéagach fionnbhláth.

6 Díbhse bhós, a bhriathar nár,
do radas toil is tromghrádh,
gér chuíis anbhuaine a dháil duit,
a bhanGhuaire Chláir Chormaic.

7 Coimhéad mo chroidhe le a chois
tug mé dhuitse le diághrais;
's an uair do b'fhéidir a dháil
uaibh níor bh'fhéidir a fhagháil.

8 Is mar sin fós, tar gach fear,
[ní hiongnadh mé dá mhaoidheamh]
ag cur do clú tar sál soir
a-tú, is fá Chlár Chobhthaigh.

9 Do léigeamar a-rís ruibh
tar ógmhnáibh Inse Tuathail
rún nár nochtamar do neach,
a chúl foltramhar fáinneach.

10 A los ina ndearna dhuid
fóirthear ribh tráth mo threabhlaid;
's í uair an éigeantais so,
a stuaign ghéiggealtais ghrianda.

11 Cuir arís le tromghrádh te
do lámha i gcoinne a chéile,
a chraobh fhionn-sa ara gnáth gean,
'na bhfonnsa tráth im thimcheal.

12 Le póig badh milse ná mil
sín chugam i n-áit uaignigh,
a chiabh fhionnnfholtach éan gcruiinn,
an béal bionnnfhoclach balsaim.

13 Tabhair arís led bhais bháin
fásgadh docht ar mo dheasláimh;
fág rian do gh lainmheoir im ghlaic
dom aimhdheoin, a fhial ordhraic.

14 Do rosg chomh réidh re gluine
tógaibh gan fhi os d'aonduine,
a chúl réidh tioghchladhach trom,
's féagh go friochnamhach oram.

15 Do bheith mar sin badh bádhach,
is bheith soilbhír soghrádhach,
fán toirmisgthe tráth ar ndoigh;
soibhriste snáth ar saoghail.

16 Ós bás do-gheabhad go grod,
so amháin a n-iarraim orad, -
[tú féin ag an éag badh crádh]
ná féag do sgéimh id sgáthán.

17 Sul mhealla sé sinn ar-raon,
ná féach ar an bhfolt bhfionnchlaon;
lugha sgéal duine ná dís,
a ghluine mar néimh nuaighrí.

18 Mar sin fós, is cian ro clos,
sgéal neamhghnáth ar Narcissus,
an fear ba sgiamhaighe sgéimh,
fiadhaidhe na bhfeadh bhfoiltréidh.

19 Ar ngabháil dó [dia do bhail]
lá éigin le taobh tobair,
do dhearc san tsruth nár shearbh sreabh
a chruth, a dhealbh, 's a dhéineamh.

20 Tug sé grádh fíochmhar folaigh
go baothchroidheach banamhail
dá ghnúis fhinnmhíolla féin,
gur chúis dimbríogha doiséin.

21 Ná mealltar sibhse mar sin, -
ort féin go firghlic foiligh,
a fhionnfholach is séimh socht,
do sgéimh iongantach éadrocht.

22 Do dhá chích comhbhán re laogh,
foiligh iad, a bhas bharrchaol,
's an dearc úr mharbhrosgach mhall
's an cún gaibhleasgach géagcham.

23 Foiligh fós an béal mar shuibh,
's an dá ghruaidh mar ghréin tsamhraidh,
barr na gcraobh bhfíthe bhfeactha,
's an taobh síthe soineanta.

24 Choidhche arís ná féach orra,
glaca míne méarchorra,
troigh ghealmhálla is trácht buinn,
sál is seangmhálla séaghainn.

25 Muna dtí dot áilleacht féin
do bhuidhreadh, a gheal ghnúisréidh,
do chách ní sobhainte ruibh,
dobhualte gach áth oraibh.

26 Dá mealltá re silleadh súl
fir Éireann, a chiabh chladhúr,
mo-nuar! ní soimheallta sibh,
a stuagh shoineanta shoilbhír.

27 Usaide dhíbh, a dhreach nár,
goid mo chroidhe óm cheartlár,
ón ngoid cidh gearrshaoghlach mé,
neamhbaoghlach doid a ndlighe.

28 A-tá an tuath go léir ruibh;
's dá mbeadh aonduine it aghaidh,
ní duit nách compánach cill,
a chruit tiompánach théidhbhinn.

29 Tug uait aiseag mo chridhe,
a ghnúis álainn ainglidhe,
a ré fhíornár ghorm mar ghloin,
is orm re fíorgrádh féachaidh!